

1. Περιγραφή της Έρευνας

Η Ευρωπαϊκή Κοινωνική Έρευνα είναι μια πανευρωπαϊκή συγκριτική έρευνα που σκοπό έχει να συλλέξει πληροφορίες για τις στάσεις των Ευρωπαίων πολιτών σε μια σειρά κοινωνικών, πολιτικών και πολιτισμικών ζητημάτων, που έχουν κρίσιμη σημασία για τον διαμορφούμενο «ευρωπαϊκό χώρο». Απώτερος, ωστόσο, στόχος της έρευνας είναι η συστηματική κατανόηση και ερμηνεία των γοργών μεταβολών που χαρακτηρίζουν αυτές τις στάσεις.

Πρόκειται για ένα σημαντικό ερευνητικό πρόγραμμα ακαδημαϊκού τύπου σχεδιασμένο με μακροπρόθεσμο ορίζοντα, σταθερά επαναλαμβανόμενων διετών γύρων εκ των οποίων ήδη βρισκόμαστε στην προετοιμασία για τη διεξαγωγή του τρίτου γύρου για την περίοδο 2006/2007 με συμμετοχή 25 κρατών.

Οι χώρες που συμμετέχουν στον 3^ο Γύρο είναι

Αυστρία	Γερμανία	Ρωσία
Βέλγιο	Ουγγαρία	Σλοβενία
Βουλγαρία	Ιρλανδία	Ισπανία
Κύπρος	Ολλανδία	Σουηδία
Δανία	Νορβηγία	Ελβετία
Εσθονία	Πολωνία	Ηνωμένο Βασίλειο
Φινλανδία	Πορτογαλία	Ουκρανία
Γαλλία	Ρουμανία	

Τα στοιχεία που συγκεντρώθηκαν από τους δύο προηγούμενους γύρους αποδείχτηκαν χρήσιμο εργαλείο για τη διαμόρφωση πολιτικών και χρησιμοποιήθηκαν έτσι εκτενώς από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, τις κυβερνήσεις των κρατών, πολιτικούς αναλυτές, κέντρα έρευνας, πολιτικούς, δημοσιογράφους και ακαδημαϊκούς ενώ ταυτόχρονα αποτέλεσαν πηγή ενδιαφέροντος για τους απλούς πολίτες σε όλη την Ευρώπη.

Στόχος της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας είναι να αποτελεί ένα πρότυπο ακαδημαϊκής εμπειρικής έρευνας, και για αυτό οργανώνεται με αυστηρές μεθοδολογικές προδιαγραφές που εξασφαλίζουν όσο το δυνατόν υψηλότερο βαθμό επιστημονικής εγκυρότητας, ακρίβειας και αξιοπιστίας μεγιστοποιώντας με αυτόν τον τρόπο τη συγκρισιμότητα των εμπειρικών δεδομένων αυτής της πανευρωπαϊκής έρευνας για την κοινωνική πολιτική.

Το Κέντρο Ερευνών του Cyprus College (Research Center), σε συνεργασία με τη Στατιστική Υπηρεσία της Δημοκρατίας, το Εθνικό Κέντρο Κοινωνικών Ερευνών της Ελλάδας (ΕΚΚΕ) και άλλους ακαδημαϊκούς φορείς ανέλαβε τη διεξαγωγή της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας για λογαριασμό της Κύπρου.

Το ερωτηματολόγιο περιλαμβάνει ένα ευρύ φάσμα θεμάτων (κοινωνικών, πολιτικών και πολιτισμικών ζητημάτων), για τα οποία ωστόσο δεν απαιτείται κάποια συγκεκριμένη γνώση για να απαντήσουν οι συμμετέχοντες στις σχετικές ερωτήσεις. Αποτελείται από δύο μέρη, το κύριο ερωτηματολόγιο και το συμπληρωματικό (το οποίο θα συμπληρωθεί ως προέκταση της συνέντευξης μετά το κύριο). Το συμπληρωματικό ερωτηματολόγιο περιλαμβάνει νέες ερωτήσεις αλλά και αναδιατυπωμένες ερωτήσεις που έχουν γίνει ήδη στο κύριο για λόγους ελέγχου σύμφωνα με τη μεθοδολογία της έρευνας.

2. Το δείγμα

Το δείγμα θα είναι αντιπροσωπευτικό όλων των ατόμων ηλικίας **15 ετών και άνω** (χωρίς ανώτατο όριο ηλικίας) από **1480 νοικοκυριά**, που είναι μόνιμοι κάτοικοι Κύπρου, ανεξαρτήτου εθνικότητας, υπηκοότητας, γλώσσας ή νομικού καθεστώτος/υπόστασης.

Η **επιλογή των ατόμων** που θα απαντήσουν στο ερωτηματολόγιο από κάθε νοικοκυριό θα γίνει με τη **μέθοδο των τελευταίων γενεθλίων** (by last birthday method).

Συμπερασματικά, υπογραμμίζουμε ότι τα νοικοκυριά κληρώνονται τυχαία και στη συνέχεια κληρώνεται ένα άτομο μέσα από το κάθε νοικοκυριό επίσης τυχαία και ασφαλώς ανώνυμα. Αυτό σημαίνει ότι τα νοικοκυριά και τα άτομα που κληρώνονται σε όλη τη χώρα δεν μπορούν να αντικαταστούν με κάποια άλλα.

Για να πετύχουμε 100% συμμετοχή στην έρευνα χρειαζόμαστε **985 πετυχημένα ερωτηματολόγια**.

3. Διαδικασίες και οδηγίες για τη διεξαγωγή της έρευνας πεδίου

Συνοπτικά, η έρευνα πεδίου περιλαμβάνει τις παρακάτω διαδικασίες:

1. Αποστολή **ενημερωτικού γράμματος** σε κάθε διεύθυνση νοικοκυριού που έχει επιλεγεί στο δείγμα 10 μέρες πριν την έναρξη διεξαγωγής της έρευνας.
2. Εντοπισμός όλων των διευθύνσεων, πραγματοποίηση **πρώτης επαφής** και συμπλήρωση της σχετικής φόρμας.
3. **Πραγματοποίηση της συνέντευξης** με την επιλογή ενός ατόμου από το νοικοκυριό (με τη μέθοδο των τελευταίων γενεθλίων) ή καθορισμός επόμενης συνάντησης εφόσον δεν είναι εφικτή η διεξαγωγή της συνέντευξης εκείνη τη στιγμή.
4. Επίσκεψη κάθε νοικοκυριού ακόμη και αν υπήρξε άρνηση συνεργασίας τηλεφωνικώς προκειμένου να συμπληρωθούν στη φόρμα τα στοιχεία για τα χαρακτηριστικά της γειτονιάς.

Η αποστολή του γράμματος σε κάθε νοικοκυριό χρησιμεύει στο να ενημερώνονται οι πολίτες εκ των προτέρων για το περιεχόμενο της έρευνας και τη δική τους συμμετοχή στη διεξαγωγή της. Καθώς, όμως, η επιλογή του/της ερωτώμενου/ης δεν μπορεί να πραγματοποιηθεί πριν την επίσκεψη του ερευνητή το γράμμα δεν φτάνει πάντα στα χέρια αυτού που τελικά θα συμμετάσχει. Γι' αυτό:

α) ζητάμε στο γράμμα το πρόσωπο που θα το ανοίξει να ενημερώσει και τα υπόλοιπα μέλη του νοικοκυριού

β) κάθε ερευνητής όταν πραγματοποιεί την πρώτη επίσκεψη έχει αντίγραφο του γράμματος που έχει σταλεί σε κάθε νοικοκυριό. Επιπλέον, είναι σημαντικό να γίνει αυτή η διαδικασία σε περίπτωση που κάποιος/α ερωτώμενος/η θα θελήσει να επικοινωνήσει με το ερευνητικό κέντρο.

Διανομή ενημερωτικού φυλλαδίου σε κάθε νοικοκυριό μαζί με το γράμμα ή κατά την επίσκεψη του ερευνητή.

Χρειάζεται να επιτύχουμε υψηλό ποσοστό συμμετοχής στην έρευνα (μεθοδολογικά τίθεται το 70% ως το χαμηλότερο ποσοστό επιτυχίας που πρέπει η κάθε χώρα να επιδιώξει) για να μπορέσουμε να εξασφαλίσουμε ότι οι απόψεις του δείγματος είναι αντιπροσωπευτικές των απόψεων της Κύπρου. Για το λόγο αυτό, η προσπάθεια επαφής/επικοινωνίας με τον/την ερωτώμενο/η δεν πρέπει να εγκαταλείπεται παρομόνο αφού έχουν γίνει όλες οι προβλεπόμενες μεθοδολογικά προσπάθειες (π.χ 4 τηλεφωνήματα το λιγότερο όσο είναι ο ερευνητής στην περιοχή) και έχει τελειώσει και η περίοδος διεξαγωγής της έρευνας πεδίου. Αν

διαισθανθείτε ότι ο/η ερωτώμενος/η πρόκειται να αρνηθεί είναι καλύτερο να προτείνετε να ξανατηλεφωνήσετε για να κανονίσετε μια πιο βολική ημέρα ή ώρα για τη συνέντευξη.

Επιπλέον, άλλοι τρόποι για να αυξηθεί το ποσοστό συμμετοχής στην έρευνα είναι:

- ❖ Τηλεφωνήστε στο ερευνητικό κέντρο ή στον επόπτη σας πριν επιστρέψετε κάποιο ημιτελές ή δεν μπορέσατε να εντοπίσετε τη διεύθυνση μήπως και μπορέσουν να σας δώσουν παραπάνω πληροφορίες για να εντοπίσετε το σπίτι.
- ❖ Επιστρέψτε εγκαίρως στο ερευνητικό κέντρο τις συμπληρωμένες φόρμες επαφής για συμμετέχοντες που έχουν αποβιώσει, για διευθύνσεις που δεν ισχύουν (δεν μένει κανείς). Πρέπει να γίνεται γνωστό όσο το δυνατόν συντομότερα κατά τη διάρκεια της διεξαγωγής της έρευνας ποιες διευθύνσεις δεν ισχύουν.
- ❖ Σε περίπτωση άρνησης: συμπληρώστε τη φόρμα (γράψτε 'δε γνωρίζω' για όσα στοιχεία σας λείπουν) και επιστρέψτε την στον ερευνητικό οργανισμό. Σε μερικές περιπτώσεις μπορεί να ζητηθεί από κάποιον πιο έμπειρο ίσως ερευνητή να προσπαθήσει να πείσει το άτομο που αρνήθηκε.
- ❖ Αν έχει επιλεγεί για τη συνέντευξη ένα πρόσωπο που είναι δύσκολο να έρθετε σε επαφή μαζί του, δεν εμφανίζεται στο καθορισμένο ραντεβού κ.τ.λ συνεχίστε την προσπάθεια να τον πείσετε να συμμετάσχει μέχρι και το τέλος της περιόδου πεδίου της έρευνας ακόμη και αν έχετε κάνει ήδη τα 4 τηλεφωνήματα. Έτσι, λοιπόν, κάθε φορά που είστε στην περιοχή προσπαθήστε να τον/την εντοπίσετε εκτός αν έχετε μάθει με κάποιο τρόπο ότι το εν λόγω θα απουσιάζει (διακοπές, λόγοι υγείας κ.ά) μέχρι και το τέλος της περιόδου πεδίου της έρευνας. Συμπληρώστε τη φόρμα (γράψτε 'δε γνωρίζω' για όσα στοιχεία σας λείπουν) και επιστρέψτε την στον ερευνητικό οργανισμό.

Είναι σημαντικό να δείχνετε την ερευνητική σας ταυτότητα όταν συστήνεστε. Στη συνέχεια δείξτε αντίγραφο του γράμματος που έχει ήδη σταλεί και αφήστε το στον ερωτώμενο με το πέρας της συνέντευξης σε περίπτωση που έχει απορίες ή ερωτήσεις και θέλει να επικοινωνήσει με τον ερευνητικό οργανισμό.

Η συνέντευξη για το κύριο ερωτηματολόγιο διαρκεί περίπου 1 ώρα ενώ για το συμπληρωματικό διαρκεί γύρω στα 5-10 λεπτά αλλά πάντα ο χρόνος εξαρτάται από τα χαρακτηριστικά του ερωτώμενου (π.χ για αυτούς που έχουν να απαντήσουν σε ερωτήσεις για τη δουλειά τους θα διαρκέσει παραπάνω ή αν ο/η ερωτώμενος/η είναι ηλικιωμένος/η θα υπάρχει ίσως κάποια καθυστέρηση)

Τρόποι για να παρουσιάσετε την έρευνα:

- ❖ Η χρηματοδότηση της έρευνας γίνεται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Ίδρυμα για την Επιστήμη καθώς και από εθνικούς φορείς.
- ❖ Τα αποτελέσματα της έρευνας θα αποτελέσουν χρήσιμο εργαλείο για πολλούς ανθρώπους, τις κυβερνήσεις των κρατών, πολιτικούς αναλυτές, κέντρα έρευνας, πολιτικούς, δημοσιογράφους και ακαδημαϊκούς αλλά και για τους απλούς πολίτες σε όλη την Ευρώπη.
- ❖ Γιατί είναι σημαντική αυτή η έρευνα; Συνήθως είναι γνωστό τι πιστεύουν οι πολιτικοί ή οι δημοσιογράφοι για το ποια είναι τα προβλήματα της Κύπρου σήμερα. Δεν γνωρίζουμε, όμως, ποια είναι η γνώμη του απλού πολίτη για αυτά. Η έρευνα αυτή, λοιπόν, θα μας παρουσιάσει τις στάσεις των πολιτών της Κύπρου και επιπλέον θα τις συγκρίνει με αυτές των πολιτών από τις άλλες χώρες της Ευρώπης.

- ❖ Η έρευνα απαντά σε μια σειρά κοινωνικών, πολιτικών και πολιτισμικών ζητημάτων, που έχουν κρίσιμη σημασία για τον διαμορφούμενο «ευρωπαϊκό χώρο». Τέτοια θέματα είναι η σχέση του πολίτη με τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, η εμπιστοσύνη στην κοινωνία και σε διάφορους δημόσιους θεσμούς, οι κοινωνικο-πολιτικοί προσανατολισμοί, μια σειρά πολιτικών, κοινωνικών και ηθικών αξιών, η σχέση με την πολιτική, τους πολιτικούς και τα κόμματα, ζητήματα διακυβέρνησης, ο κοινωνικός αποκλεισμός, η εθνική και θρησκευτική ταυτότητα, η στάση απέναντι στους ξένους και τους μετανάστες, η ανεργία, η φτώχεια και άλλα. Γίνεται φανερό, λοιπόν, ότι η έρευνα αυτή έχει κάτι ενδιαφέρον για όλους.
- ❖ Δεν υπάρχουν ερωτήσεις που να εξετάζουν τις γνώσεις κάποιου πάνω σε ένα θέμα. Άρα όλοι μπορούν να απαντήσουν στην έρευνα αυτή.

4 ΕΠΙΛΟΓΗ ΕΡΩΤΩΜΕΝΟΥ ΣΤΟ ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΟ - ΦΟΡΜΑ ΕΠΑΦΩΝ

ΠΡΟΣΟΧΗ: Απαγορεύονται οι αντικαταστάσεις ακόμα και αν κάποιο άλλο μέλος είναι διαθέσιμο, πρόθυμο να συμμετάσχει στην έρευνα ή το μέλος του νοικοκυριού που επιλέχθηκε στην έρευνα δεν είναι εύκολο να εντοπιστεί.

- 1) πραγματοποιείτε τουλάχιστον 5 επισκέψεις σε κάθε επιλεγμένο νοικοκυριό και άτομο περιλαμβάνοντας τουλάχιστον 1 απόγευμα και 1 Σαββατοκύριακο, αλλά και επισκέψεις σε διαφορετικές ώρες
- 2) για κάθε νοικοκυριό και άτομο χρησιμοποιείτε μία αντίστοιχη “φόρμα επαφής” που τη συμπληρώνετε σύμφωνα με τις οδηγίες που υπάρχουν σε κάθε ερώτησή της
- 3) σημειώνετε πάντα σωστά στις κολώνες της φόρμας (σωστή κολώνα) και σωστά τις επισκέψεις (σωστός αριθμός επίσκεψης), ή τηλεφωνικής επαφής αν γίνει
- 4) συμπληρώνετε τη φόρμα επαφής και στην περίπτωση άρνησης ή μη-εύρεσης. Η επίσκεψη μπορεί να επιχειρηθεί και πάλι, αφού η φόρμα δοθεί στον επόπτη, συμπληρωμένη από εσάς τον ερευνητή
- 5) σημειώνετε, ζητώντας το ευγενικά, τον αριθμό τηλεφώνου πάνω στο αντίστοιχο τετράγωνο της φόρμας επαφής, ανεξάρτητα αν η επίσκεψή σας ήταν επιτυχής, για να χρησιμοποιηθεί το τηλέφωνο σε κλείσιμο ραντεβού, επανεπίσκεψη κλπ.
- 6) στη φόρμα επαφής στην ταυτότητα του/της ερωτώμενου/ης καταχωρείται ο αριθμός σειράς από τον κατάλογο του δείγματος. Ονοματεπώνυμο ερωτώμενου/ης αφού γίνει η επιλογή του ατόμου που θα απαντήσει στο ερωτηματολόγιο.
- 7) **Ερ.4 τρόπος επίσκεψης/επαφής:** ΚΩΔ5: άλλο= πληροφορίες που συλλέξατε από τον/την ερωτώμενο/η με άλλους τρόπους από 1-4 π.χ από επίσημο κατάλογο.

8)Ερ.5 αποτελέσματα επίσκεψης:

Κωδ.02 Να αποφεύγετε να έχετε ημιτελή ερωτηματολόγια. Εξασφαλίστε πριν την έναρξη της συνέντευξης ότι ο/η ερωτώμενος/η έχει αρκετό χρόνο στη διάθεσή του/της να απαντήσει σε όλο το ερωτηματολόγιο. Αν βέβαια για οποιοδήποτε λόγο διακοπεί η συνέντευξη, κανονίστε επιτόπου ένα επόμενο ραντεβού για να ολοκληρώσετε το ερωτηματολόγιο. Σε αυτή την περίπτωση σημειώστε πάνω στη φόρμα τον κωδικό 1 στην ερ.5 όταν θα έχει συμπληρωθεί όλο το ερωτηματολόγιο.

Ένα ερωτηματολόγιο θεωρείται συμπληρωμένο εάν όλα τα μέρη του έχουν ερωτηθεί μέχρι και την ερώτηση F27. Αν υπάρχουν πολλά κενά δεν θα μπορούσαμε να αξιοποιήσουμε το ερωτηματολόγιο.

Αν η διεύθυνση δεν μπορεί να εντοπιστεί σημειώστε το με τον κωδικό 7. Ωστόσο πριν σημειώσετε μια διεύθυνση ως μη κατοικημένη ή δημόσιο κτίριο ελέγξτε ότι κανείς δεν μένει εκεί σε ιδιωτικό νοικοκυριό. Αν η διεύθυνση που έχετε επισκεφτεί δεν κωδικοποιείται σε καμία περίπτωση σημειώστε τον κωδικό 8.

9) **Ερ.5 ο κωδ.5** “άλλο άτομο” αφορά όποιον άλλον εκτός του επιλεγμένου για συνέντευξη (γείτονας, φίλος, επισκέπτης, άλλο μέλος του νοικοκυριού κλπ.).

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΕΠΙΣΚΕΨΗΣ

ΚΩΔ. 1: Ολοκληρωμένη/πλήρης συνέντευξη

ΚΩΔ. 2: Μερική, διακοπή σε κάποιο σημείο (προσπαθούμε να το αποφύγουμε)

ΚΩΔ. 3: Επαφή με άλλο άτομο, ο/η ερωτώμενος/η δεν έχει ακόμη επιλεγεί.

Έχουμε επαφή με κάποιο άτομο, αλλά δεν μας έδωσε πληροφορίες για τη σύσταση του νοικοκυριού ή για οποιοδήποτε λόγο ΔΕΝ ΕΠΙΝΕ Η ΚΛΗΡΩΣΗ, άρα δεν γνωρίζουμε ακόμα ότι αυτός είναι ο/η ερωτώμενος/η (μπορεί να είναι και γείτονας)

ΚΩΔ. 4: Επαφή με επιλεγμένο/η ερωτώμενο/η, ΟΧΙ ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ. Έχει γίνει η κλήρωση, επιλέχθηκε ο/η ερωτώμενος/η είτε σε αυτή είτε σε προηγούμενη επαφή, αλλά δεν έδωσε ακόμη συνέντευξη.

ΚΩΔ. 5: Επαφή με άλλο άτομο εκτός του/της ερωτώμενου/ης. Έγινε επαφή, αλλά όχι με το άτομο που επιλέχθηκε.

ΚΩΔ. 6: Καμία επαφή = ΑΠΟΥΣΙΑ

ΚΩΔ. 7: Λάθος διεύθυνση, ακατοίκητο κ.λ.π.

ΚΩΔ.8: Άλλο= Η διεύθυνση που έχετε επισκεφτεί δεν κωδικοποιείται σε καμία άλλη περίπτωση.

10) Κάθε ερευνητής πραγματοποιεί συγκεκριμένο αριθμό επαφών/επισκέψεων στο κάθε νοικοκυριό είτε για να εντοπίσει κάποιον στο νοικοκυριό είτε για να εντοπίσει το ίδιο το άτομο που έχει επιλεγεί ως ερωτώμενος/η από την κάρτα επιλογής. Αυτές οι επαφές καταχωρούνται αναλυτικά στη λίστα «σύνολο επαφών» αλλά και συνολικά ανά ερευνητή στο πινακάκι «επαφές ανά ερευνητή». Τα δύο αυτά σύνολα πρέπει να ταυτίζονται.

11) Στην **Ερ.Β2** πρέπει να μάθετε πόσα άτομα άνω των 15 ετών ζουν στο νοικοκυριό. Ως νοικοκυριό ορίζεται « ένα άτομο που ζει μόνο ή με μια ομάδα ατόμων στην ίδια διεύθυνση (και δηλώνουν τη διεύθυνση αυτή ως κύρια κατοικία) οι οποίοι είτε μοιράζονται τουλάχιστον ένα γεύμα την ημέρα ή μοιράζονται την ίδια στέγη ή και τα δύο.

Συμπεριλαμβάνονται τα άτομα που λείπουν σε διακοπές, απουσιάζουν μακριά λόγω εργασίας ή βρίσκονται σε νοσοκομείο για λιγότερο όμως από 6 μήνες, μαθητές σε οικοτροφείο ή εσώκλειστα σχολεία και φοιτητές που μένουν σε πανεπιστημιακή εστία.

Αποκλείονται άτομα που λείπουν για περισσότερο από 6 μήνες ή περισσότερο, φοιτητές που σπουδάζουν μακριά, προσωρινοί επισκέπτες και άτομα που ζουν σε ιδρύματα».

12) Μετά την επιλογή του ατόμου με τη μέθοδο των τελευταίων γενεθλίων (ερ. Β1-Β4) που θα συμμετάσχει τελικά στην έρευνα **δεν μπορεί να αντικατασταθεί το άτομο αυτό.**

13) Για την επιλογή του ατόμου που θα απαντήσει στην έρευνα ζητήστε πληροφορίες μόνο από ενήλικα άτομα. Συνεπώς, ρωτήστε τις πρώτες ερωτήσεις στη φόρμα επαφής (ερωτήσεις B2, B3) σε άτομο του νοικοκυριού άνω των 18 ετών, εξηγώντας του ότι θα σας βοηθήσει πάρα πολύ με τις απαντήσεις του (και θα βοηθήσει και την έρευνα που κάνει η χώρα, η Κύπρος, κλπ.), στο να βρείτε το πρόσωπο που, με τυχαία επιλογή, θα απαντήσει στο ερωτηματολόγιο. Εξηγείστε ευγενικά ότι θα βοηθήσει άσχετα αν αυτός θα απαντήσει στο ερωτηματολόγιο ή όχι. Ρωτάτε πόσοι μένουν στο νοικοκυριό σας /στο σπίτι σας που είναι από 15 ετών και πάνω.

14) Αν τελικά το άτομο που είχε τελευταίο γενέθλια απουσιάζει σε όλη τη χρονική διάρκεια που διεξάγεται η έρευνα πεδίου τότε καμιά αντικατάσταση δεν μπορεί να γίνει από άλλο άτομο στην ίδια διεύθυνση

15) Η έρευνα αυτή πραγματοποιείται μόνο με άτομα που ζουν σε νοικοκυριά

16) ΕΡ. 6 - Αποτέλεσμα επαφής

κωδ.1 Ραντεβού : Αν δεν είναι δυνατόν να κάνετε την συνέντευξη, κλείστε ραντεβού σε συγκεκριμένη ημέρα και ώρα. Ακόμη και αν το ραντεβού είναι αόριστο, π.χ. «ελάτε αόριο», το σημειώνουμε και αυτό ως ραντεβού

κωδ.2 Αρνήσεις : Αν ο επιλεγμένος/η ερωτώμενος/η δεν θέλει να συνεργαστεί και αρνηθεί, καταχωρείστε το είδος άρνησης (κωδ. 2,3,4) και πηγαίνετε στην ερώτηση 7

Κωδ.3 Άρνηση κάποιου άλλου ατόμου εκ μέρους του/της ερωτώμενου/ης μπορεί να είναι: άτομο/μέλος του νοικοκυριού
άτομο που δεν είναι μέλος, αλλά ήταν στο σπίτι (π.χ. φίλοι, συγγενείς)
γείτονας που του ζητήθηκε να μεταφέρει την άρνηση
Σημειώστε ότι ο θυρωρός ή ο φύλακας του κτιρίου ή κάποιο άτομο που πρέπει να σας δώσει άδεια για να μπειτε στο κτίριο δεν μπορεί να δώσει άρνηση εκ μέρους του ερωτώμενου/ης. Θεωρείται ως ΚΑΜΙΑ ΕΠΑΦΗ

κωδ. 5 Σημειώνεται η ημερομηνία (στη διάρκεια του πεδίου)

κωδ. 6: Ψυχικά / σωματικά αδύνατο να συνεργαστεί (Άτομα πολύ ασθενή, αδύνατο να συνεργαστούν στη διάρκεια του πεδίου. Αν προσωρινά ασθενής ορίζεται ραντεβού για αργότερα)

κωδ.10: Επιλεγμένο άτομο που είναι εμφανώς ξενόγλωσσο (δυσκολία να σας καταλάβει από την αρχή). Είναι σημαντικό το άτομο που θα απαντήσει τελικά στο ερωτηματολόγιο να μιλά ελληνικά. Σε καμία περίπτωση μη μεταφράζετε εσείς το ερωτηματολόγιο. Αν ο/η ερωτώμενος/η δεν μιλά ελληνικά η συνέντευξη δεν μπορεί να γίνει. Σε αυτή την περίπτωση σημειώστε τη γλώσσα που μιλά ο/η ερωτώμενος/η στην **ερ.6b** και επιστρέψτε τη φόρμα επαφής στο ερευνητικό κέντρο.

Επιλεγμένο άτομο με δυνατότητα να επικοινωνήσει μαζί σας, αλλά με κάποια ξενική εκφορά των ελληνικών. Κάνετε τη συνέντευξη, αλλά ελέγχετε από τις πρώτες ήδη ερωτήσεις αν καταλαβαίνει, βοηθώντας τον αλλά όχι αναλύοντας την ερώτηση και αφού τον ρωτήσετε αν υπάρχουν φορές που λείπει πάνω από 6 μήνες από το σπίτι. Αν στα πρώτα επτά - οκτώ (7'-8') λεπτά δείτε ότι δεν καταλαβαίνει, διακόπτετε τη συνέντευξη, σημειώνετε αυτά που πρέπει στη φόρμα επαφής και τη δίνετε στον επίοπτη σας για έλεγχο.

ΔΕ ΜΕΤΑΦΡΑΖΕΤΕ ΕΣΕΙΣ ΤΟ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ

17) **Ερ.7&8:** Σημειώστε σε ποια επίσκεψη το άτομο αρνήθηκε και κωδικοποιήστε τους λόγους. Μη συμπληρώσετε μόνο 'δε γνωρίζω' χωρίς να εξετάσετε τους λόγους άρνησης **ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΥΠΑΡΧΕΙ ΣΑΦΗΣ ΛΟΓΟΣ ΑΡΝΗΣΗΣ.**

18) **Ερ.9, 10, 11:** η εκτίμηση για πιθανή συνεργασία στο μέλλον βοηθά τον ερευνητικό οργανισμό να ακολουθήσει διαφορετική τακτική για να πείσει το άτομο να συμμετάσχει τελικά.

19) Σε περίπτωση που η πρώτη επαφή έχει γίνει τηλεφωνικά και υπήρξε άρνηση πρέπει να γίνει και επίσκεψη

Υπενθυμίζουμε ότι:

- ❖ ο ερευνητής/ερευνήτρια έχει δύο πράγματα επάνω του: το **καρτελάκι με το όνομα του/της** και τίποτε άλλο γραμμένο και το **δελτίο Αστυνομικής Ταυτότητας** που το έχει στο χέρι και το δείχνει λέγοντας: καλημέρα / καλησπέρα / γεια σας, ονομάζομαι (...) και δείχνει το δελτίο Αστυνομικής Ταυτότητας).
- ❖ ο ερευνητής/ερευνήτρια δίνει στον επιλεγθέντα/επιλαχούσα ερωτώμενο/η επιστολή/γράμμα στις πρώτες στιγμές επαφής μαζί του (π.χ. "Αυτή η επιστολή είναι προσωπικά για εσάς και θα σας την αφήσω, ώστε αν θέλετε οτιδήποτε, να πάρετε το τηλέφωνο που είναι σημειωμένο επάνω για να ρωτήσετε ό,τι θέλετε.") Σε περίπτωση που δεν είναι σίτι να την αφήσετε για να τη διαβάσει.
- ❖ στην μπροστινή σελίδα της φόρμας επαφής σημειώστε με μολύβι το πλήρες όνομα του επιλεγμένου ερωτώμενου/ης. Εξηγήστε ότι θα ελεγχθείτε από τον επίσημο αν κάνατε τη συνέντευξη γι' αυτό το ζητάτε. Εξηγήστε ότι το γράφετε με μολύβι επειδή θα σβηστεί μετά, αφού η συνέντευξη είναι ανώνυμη υποχρεωτικά και οι απαντήσεις εμπιστευτικές υποχρεωτικά.
- ❖ η συνέντευξη πρέπει να τελειώσει "με τη μία φορά". Αποφύγετε να τη διακόψετε και να τη συνεχίσετε άλλη φορά, φροντίζοντας διακριτικά να διαπιστώσετε ότι το επιλεγμένο άτομο έχει το χρόνο που απαιτείται (π.χ. "Θα ήθελα να μου αφιερώσετε λίγο από τον πολύτιμο χρόνο σας για να μου πείτε διάφορα πράγματα που σίγουρα έχουν σημασία και για σας προσωπικά. Δε θα σας κουράσω και η έρευνα είναι σοβαρή και για σας και για την Κύπρο")
- ❖ θα βρείτε επιλεγμένα άτομα που δείχνουν διστακτικά. Μην πιέσετε. Επιτρέψτε του/της να σας δεχθεί μια πιο βολική γι' αυτόν/ην στιγμή

- ❖ πρόσωπα επιλεγμένα- προσωρινά μη διαθέσιμα για όποιο λόγο.
Εξαντλήστε τουλάχιστον 2 εβδομάδες (άλλες 4 φορές) επίσκεψης, αλλά συνεχίστε μέχρι τέλος του πεδίου τις προσπάθειες. Μπορεί το επιλεγμένο πρόσωπο να έχει ακόμα και μια προσωρινή αδιαθεσία / γρίπη / ίωση / ασθένεια. Σε περίπτωση μη-εύρεσης προσπαθήστε τον εντοπισμό του ερωτώμενου σε **διαφορετικές μέρες και ώρες, περιλαμβάνοντας τουλάχιστον ένα απόγευμα και ένα Σαββατοκύριακο ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΓΙΑ ΚΑΘΕ ΕΡΩΤΩΜΕΝΟ/η ΠΟΥ ΔΕΝ ΕΝΤΟΠΙΖΕΤΑΙ ΣΤΗΝ 1^η ΕΠΑΦΗ.**

III. ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ - ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ

α) εξηγείτε στον/στην ερωτώμενο/η ότι είναι τόσα τα θέματα της συνέντευξης που οπωσδήποτε θα τον ενδιαφέρουν. Πριν αρχίσει η συνέντευξη του **ΔΙΝΕΤΑΙ ΚΑΡΤΕΣ.**

β) μην πιέζετε /βιάζεστε, μην αφήνετε όμως και περιθώρια για “φιλοσοφικές συζητήσεις”

γ) αν δεν έχει άποψη να απαντήσει είναι αποδεκτό το “ΔΓ” ή το “άλλη απάντηση”

δ) στο ερωτηματολόγιο υπάρχουν κάποιες ερωτήσεις στις οποίες ο/η ερωτώμενος/η μπορεί να θεωρήσει ως προσωπικά δεδομένα ή να τις θεωρήσει αδιάκριτες και να μη θέλει να απαντήσει (π.χ στην ερώτηση για το ποιο κόμμα ψηφίσατε στις τελευταίες βουλευτικές εκλογές ή σε ερωτήσεις σχετικά με το εισόδημα) αν κάποιος αρνείται να απαντήσει σε κάτι σημειώνετε **άρν.** ώστε μετά να κωδικοποιηθεί ως άρνηση. **ΜΗΝ ΑΦΗΝΕΤΕ ΕΡΩΤΗΣΗ ΚΕΝΗ.** Εξηγείστε στην άρνηση ευγενικά, χωρίς πίεση, ότι όλες οι απαντήσεις είναι ανώνυμες και εμπιστευτικές.

ε) όπου υπάρχει πρόβλεψη “άλλο”, “άλλη απάντηση” κλπ., κωδικοποιήστε - κυκλώνετε τον αντίστοιχο αριθμό, *αλλά σημειώνετε αυτολεξεί αυτή την άλλη απάντηση, δηλαδή γράφετε δίπλα στο “άλλο” κλπ. τι σας απαντά κατά λέξη* και κυκλώνετε μετά τον αντίστοιχο αριθμό. Για να κυκλώσετε, όμως, αυτό θα το κάνετε μόνον αφού επιμείνετε να πάρετε απάντηση σε μία από τις *επιλογές απάντησης* που έχει η ερώτηση (ως επιλογή απάντησης, εννοείται, δεν θεωρείται η “άλλη απάντηση”, το “άλλο”, κλπ)

στ) σε ερωτήσεις που *δεν υπάρχει γραμμένο το “άλλο”, “άλλη απάντηση”* κλπ., επαναλαμβάνετε την ερώτηση με την απαιτούμενη έμφαση, και *μόνο μετά από αυτή την επανάληψη γράφετε κατά λέξη την απάντηση που θα σας δώσει και τίποτα άλλο.*

ζ) υπάρχουν ερωτήσεις με γενικόλογες εκφράσεις, π.χ. “πόσο ικανοποιημένος /η είσατε από τη ζωή σας γενικά”. Αν ζητήσει διευκρίνηση του επαναλαμβάνουμε την ερώτηση και μόνον και ό,τι καταλάβει. Είναι σκόπιμα γενικόλογη η διατύπωση.

η) το ερωτηματολόγιο χωρίζεται σε ενότητες με “γέφυρες” διατύπωσης μεταξύ τους. Δε σημαίνει ότι το ερωτηματολόγιο και η συνέντευξη πρέπει να “κάνει κοιλιά” μεταξύ της μιας και της άλλης ενότητας. Ο/η ερωτώμενος/η, όμως, δεν πρέπει να γνωρίζει τα θέματα του ερ/γίου που ακολουθούν κατά τη διάρκεια της συνέντευξης.

Ερωτήσεις A1-A4

ερωτήσεις για παρακολούθηση TV, ραδιοφώνου, εφημερίδας της καθημερινές (Δευτέρα - Παρασκευή). Θέλουμε τον χρόνο που πραγματικά παρακολουθεί τηλεόραση ή ράδιο και όχι το χρόνο που έχει ανοιχτή τη συσκευή για “συντροφιά” ή έχει άλλη ασχολία, π.χ. μαγειρεύει, ταΐζει τα παιδιά.

Ερωτήσεις B11 -B12. ΠΡΟΣΟΧΗ.

Αν ψήφισε στις τελευταίες εκλογές κυκλώνετε το 1 (ΝΑΙ) με μολύβι στην αρχή. Πηγαίνετε στην ερώτηση B12 τον ρωτάτε τι ψήφισε. Αν σας απαντήσει “λευκό” ή “άκυρο” δεν σημειώνετε τίποτα στη B12 αλλά γυρνάτε πίσω στη B11 και κυκλώνετε με στυλό το ΟΧΙ (δηλαδή το 2), βάζοντας ένα x στο 1 που έχετε πριν κυκλώσει με μολύβι.

Μέρος D

Μέθοδος επιλογής ερωτηματολογίου Α ή Β : μονός ή ζυγός αριθμός ημερομηνίας που διεξάγεται η συνέντευξη.

Στη διάρκεια του μέρους αυτού υπάρχουν αρκετές εισαγωγές για κάθε σειρά ερωτήσεων. Είναι πολύ σημαντικό να διαβάζονται στους ερωτώμενους/ες.

Ερώτηση F1.

Συνολικός αριθμός μελών νοικοκυριού μαζί με τα παιδιά (δηλ. Και κάτω των 15 ετών). Σημειώνετε τον αριθμό που θα σας πει. Αν καταλάβετε ότι έχει διαφορά αυτό που σας λέει με τον αριθμό μελών νοικοκυριού άνω των 15 χρονών που έχετε σημειώσει στη φόρμα επαφής (ερ. B2) τότε

- ❖ μην αλλάξετε τη φόρμα επαφής ή μην επαναλάβετε τη διαδικασία επιλογής του ατόμου
- ❖ σημειώστε τη σωστή απάντηση στην F1/HHMMB
- ❖ σημειώνετε τι συνέβη και γιατί δίπλα στο τετράγωνο της ερώτησης F1, ή δίπλα στις ερωτήσεις F2, F3, F4.

Ερώτηση F4

Η ερώτηση αφορά στη σχέση που έχει ο/η ερωτώμενος/η με τα άτομα 1, 2, 3... Άρα πρέπει να απαντά « αυτό το άτομο είναι...».

Ερώτηση F6a

Η ερώτηση αυτή απευθύνεται στα άτομα που έχουν κάποιο προσόν/πτυχίο και ζητά να μάθει σε ποιο κλάδο/τομέα έχουν το υψηλότερο προσόν/πτυχίο τους. Αν οι ο/η ερωτώμενος/η είναι μαθητής/τρια ακόμη και δεν έχει αποκτήσει ακόμη το ανώτερο πτυχίο του/της δε θα απαντήσει σε αυτή την ερώτηση. Αν ο ερωτώμενος/η έχει περισσότερα από ένα πτυχία στην ανώτερη μορφή τους σε διαφορετικούς κλάδους το καθένα τότε κωδικοποιήστε το ως 01.

Δεν υπάρχουν σωστές και λάθος απαντήσεις στην κάρτα και για το λόγο αυτό επιλέξτε να κωδικοποιήσετε όποια κατηγορία σας φαίνεται πιο κοντινή στο υψηλότερο του/της πτυχίο.

Κωδ.07 «Επιστήμη, μαθηματικά, πληροφορική, κτλ» περιλαμβάνονται οι επιστήμες της Βιολογίας/Χημείας.

Κωδ.10 «Κοινωνικές σπουδές, δημόσια διοίκηση, ΜΜΕ, πολιτισμός, αθλητισμός και ελεύθερος χρόνος, σπουδές τουριστικών επαγγελμάτων κ.λπ» περιλαμβάνουν επιστήμες όπως η Ψυχολογία, οι Πολιτικές Επιστήμες, η Κοινωνιολογία και άλλες κοινωνικές επιστήμες.

Ερώτηση F7

Χρόνος συνεχούς εκπαίδευσης, δηλαδή από το σχολείο μέχρι οποιαδήποτε πλήρη (full time) εκπαίδευση μετά το σχολείο. Εξαιρούνται / αγνοείστε κενά/ διακοπές ενός ακαδημαϊκού έτους ή λιγότερο π.χ. τρίμηνο ή εξάμηνο. Περιλαμβάνεται η επαγγελματική επιμόρφωση, πχ έκανε σεμινάρια στη δουλειά του όχι όμως και οι μαθητεία/άσκηση. Η μερική εκπαίδευση (part time) πρέπει να δηλωθεί σε αντίστοιχο χρόνο πλήρους εκπαίδευσης (π.χ αν ένα μάθημα για να ολοκληρωθεί χρειάζεται ένα χρόνο πλήρους εκπαίδευσης αλλά έγινε στα πλαίσια μερικής εκπαίδευσης και διήρκησε δύο χρόνια πρέπει να δηλωθεί ως ένας χρόνος).

Ερωτήσεις F8a, F8c.

Στην F8a μπορείτε να κυκλώσετε περισσότερες από μία απαντήσεις ρωτώντας «ποιες άλλες», ενώ στην F8c μπορείτε να κυκλώσετε μόνο μία απάντηση (μόνο την κύρια δραστηριότητα). Προσπαθήστε για πλήρεις απαντήσεις και όχι ΔΓ ή άλλο.

Κατηγορίες F8a και F8c

Κωδ. 01 Ως αμειβόμενη εργασία θεωρείται και η έκτακτη - ευκαιριακή, ή μερική απασχόληση, ή προσωρινή είτε για κάποιον εργοδότη ή ως αυτοεργοδοτούμενος/η ή ελεύθερος /η επαγγελματίας. Δεν περιλαμβάνεται η εθελοντική εργασία, η εργασία με πληρωμένα μόνο τα έξοδα, ή εργασία με αμοιβή σε είδος. Περιλαμβάνονται στην αμειβόμενη εργασία όσοι είναι σε διακοπές, άρρωστοι, σε άδεια μητρότητας, σε απεργία ή σε λοκ-άουτ, σε προσωρινή απόλυση κλπ ΑΡΚΕΙ ΝΑ ΥΠΑΡΧΕΙ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΑ ΕΠΑΝΟΔΟΥ ΣΤΗΝ ΑΜΕΙΒΟΜΕΝΗ ΕΡΓΑΣΙΑ ΠΟΥ ΕΙΧΕ Ή ΣΤΟ ΧΩΡΟ ΠΟΥ ΕΡΓΑΖΟΤΑΝ. Πχ, ποδοσφαιριστής, ξενοδοχοϋπάλληλος σε καλοκαιρινό ξενοδοχείο ή καθηγητές.

Κωδ.02 Εκπαίδευση. Φοιτητές: και όχι σε οποιαδήποτε αμειβόμενη εργασία (έστω μόνο για τους καλοκαιρινούς μήνες), ακόμη και αν είναι σε διακοπές αλλά είναι ακόμη φοιτητές, όσοι χρωστάνε έστω και ένα μάθημα θεωρούνται ακόμη φοιτητές.

Κωδ.03 Άνεργοι σε άμεση αναζήτηση εργασίας: όσοι ψάχνουν ενεργά για δουλειά είτε μέσω δημόσιου Γραφείου Ευρέσεως Εργασίας ή ιδιωτικού, μόνοι τους από αγγελίες, κλπ

Κωδ.04 Άνεργοι όχι σε άμεση αναζήτηση εργασίας: περιλαμβάνονται όσοι είναι άνεργοι αλλά δεν ψάχνουν αυτή την περίοδο για δουλειά. Όσοι σταμάτησαν να ψάχνουν ή είναι προσωρινά ασθενείς και δεν μπορούν να ψάξουν για δουλειά. Ο/η ερωτώμενος/η αποφασίζει αν η ασθένειά του είναι προσωρινή ή όχι. Αν δεν μπορεί να κρίνει, προσωρινή θεωρείται η ασθένεια που έχει διάρκεια λιγότερη από 6 μήνες.

Οι υπόλοιπες κατηγορίες αφορούν τον μη-ενεργό πληθυσμό.

Κωδ.05 Χρόνια ασθενής/ ανάπηρος: όσοι δεν εργάζονται και δεν ψάχνουν για δουλειά λόγω κάποιας χρόνιας ασθένειας ή αναπηρίας. Όσοι δεν εργάστηκαν ποτέ

στη ζωή τους περιλαμβάνονται σε αυτή την κατηγορία. Βέβαια μην εντάξετε εδώ όσους είναι συνταξιούχοι και ασθενής ή ανάπηροι. Χρόνια ασθένεια ή αναπηρία θεωρείται αυτή με διάρκεια πάνω από 6 μήνες.

Κωδ.06 Συνταξιούχοι: όσοι είναι σε σύνταξη είτε πρόωρη είτε κανονική και δεν ψάχνουν για εργασία. Συνταξιούχοι με χρόνιες ασθένειες καταγράφονται ως συνταξιούχοι. Γυναίκες που εγκατέλειψαν την εργασία τους όταν παντρεύτηκαν και σήμερα ασχολούνται με το σπίτι ή τα παιδιά καταχωρούνται ως **«οικιακά, φροντίδα παιδιών ή άλλων προσώπων»**.

Κωδ.07 Στρατιωτική ή κοινωνική θητεία: Αφορά την υποχρεωτική στρατιωτική θητεία, ΟΧΙ τη δουλειά στο στρατό π.χ. στρατιωτικός, μόνιμος αξιωματικός κ.λ.π.

Κωδ 08 οικιακά, φροντίδα παιδιών ή άλλων προσώπων. Σ' αυτή την κατηγορία όσοι δεν προσφέρουν αμειβόμενες υπηρεσίες. Σ' αυτήν την κατηγορία μπορεί να υπάρχει παραπάνω από ένα μέλος στο νοικοκυριό.

Κωδ.09 Άλλο: Η επιλογή αυτή δεν υπάρχει στην κάρτα. Προορίζεται για οποιαδήποτε απάντηση που δεν ταιριάζει σε καμιά από τις προηγούμενες 8 κατηγορίες. Ωστόσο, θυμηθείτε ότι άτομα που είναι σε οποιαδήποτε μορφή αμειβόμενης εργασίας δεν πρέπει να συμπεριληφθούν σε αυτή την κατηγορία.

Υπενθυμίζουμε ότι στην **F8c** μπορείτε να κυκλώσετε μόνο **μία απάντηση** (μόνο την κύρια δραστηριότητα).

Ερώτηση F12

Η κατηγορία “μισθωτός” αφορά όσους είναι σε αμειβόμενη εργασία. Όσοι δεν ταιριάζουν στις υπόλοιπες κατηγορίες τότε σημειώνεται δίπλα τι είναι ο/η ερωτώμενος/η (π.χ. Φοιτητής, νοικοκυρά) και δεν περνάνε από το σει των ερωτήσεων που αφορούν τους εργαζομένους/μισθωτούς.

Οι ερωτήσεις αυτές ζητούν στοιχεία για την κύρια εργασία του/της ερωτώμενου/ης. Μπορεί να είναι για την παρούσα εργασία, την τελευταία εργασία αν είναι προς το παρόν εκτός εργασίας. Αν ο/η ερωτώμενος/η έχει περισσότερες από μία εργασία θα απαντήσει για την εργασία με τις περισσότερες ώρες την εβδομάδα. Αν έχει δύο εργασίες με ακριβώς τις ίδιες ώρες την εβδομάδα τότε θα απαντήσει για την εργασία με τον υψηλότερο μισθό.

Ερωτήσεις F22-F24

Ρωτήστε πολύ αναλυτικά σύμφωνα με τις οδηγίες που θα σας δοθούν. Συνοπτικά, πρέπει να μάθουμε τον κλάδο που απασχολείται, τη θέση του και τα καθήκοντά του (τι κάνει δηλαδή κάθε μέρα). Αποκλείονται όσοι δεν ήταν ποτέ σε αμειβόμενη εργασία. Στις ερωτήσεις αυτές δεν ζητάμε το όνομα της επιχείρησης για την οποία εργάζεται.

Για την σωστή περιγραφή του επαγγέλματος απαιτείται μεγάλη προσοχή και η μεγαλύτερη δυνατή λεπτομέρεια που θα μπορούσαμε να αποσπάσουμε από τον/την ερωτώμενο /η. Ακολουθούν μερικά παραδείγματα καθώς και μερικές γενικές παρατηρήσεις που σκοπό έχουν να σας βοηθήσουν στην καλύτερη καταγραφή.

Παραδείγματα:

- Αγρότης δεν είναι καλή περιγραφή, όμως αγρότης με κύρια καλλιέργεια στο σιτάρι ή πορτοκάλια ή κτηνοτρόφος που εκτρέφει κυρίως πρόβατα μας κάνει.

- Υπάλληλος σε τράπεζα δεν είναι αποδεκτή περιγραφή, όμως ταμίας σε τράπεζα ή θυρωρός ή διευθυντής τράπεζας με πάνω από 10 άτομα προσωπικό είναι αποδεκτό.
- Υπάλληλος στον δήμο δεν είναι καλή περιγραφή όμως κηπουρός στον δήμο, συλλέκτης απορριμμάτων ή υπάλληλος γραφείου στο πρωτόκολλο είναι αποδεκτό.
- Οδηγός δεν είναι καλή περιγραφή όμως οδηγός TAXI ή οδηγός λεωφορείου ή οδηγός φορτηγού μας κάνει.
- Διευθυντής ή προϊστάμενος δεν είναι καλή περιγραφή, όμως διευθυντής ή προϊστάμενος S/M με λιγότερα από 10 άτομα προσωπικό μας κάνει.
- Καθηγητής Δ/Ε δεν είναι καλή περιγραφή όμως καθηγητής φιλόλογος Δ/Ε σε ιδιωτικό σχολείο είναι αποδεκτό.

Συνταξιούχος εργάτης δεν είναι αποδεκτό αντίθετα ανειδίκευτος εργάτης οικοδομής ή μεταποιητικής βιομηχανίας μας κάνει.

Ερώτηση F32 Ρωτάμε να μάθουμε το καθαρό (μετά από φορολόγηση) συνολικό (από όλες τις πηγές) εισόδημα. Ο/η ερωτώμενος/η μπορεί να απαντήσει βάσει της κάρτας που δίνεται είτε σε εβδομαδιαία, είτε σε μηνιαία είτε σε ετήσια βάση (ό,τι είναι ευκολότερο για αυτόν/η) και στη συνέχεια θα σας δώσει το γράμμα της αλφαβήτου το οποίο αντιστοιχεί στο ποσό που επέλεξε (αυτό γίνεται για λόγους εμπιστευτικότητας- ανωνυμία της έρευνας). Εισόδημα ορίζεται η αμοιβή από εργασία και οποιαδήποτε άλλη εισοδήματα.

Σημειώσεις γενικά για τα επαγγέλματα

Σημ 1: Στα τεχνικά επαγγέλματα (ειδικευμένοι εργάτες που ασχολούνται με το ξύλο, μέταλλο, αλουμίνιο κλπ) πρέπει να αναφέρεται σαφώς εάν εργάζονται με τα χέρια και ελαφρά μηχανήματα ή αν εργάζονται σε βιομηχανίες ως χειριστές βαρέων μηχανημάτων, ποια είναι η πρώτη ύλη που επεξεργάζονται καθώς και σε ποια φάση κυρίως της παραγωγικής διαδικασίας συμμετέχουν (πχ: βαφή ξύλου ή κοπή μετάλλου ή συσκευασία τελικού προϊόντος).

- Με την περιγραφή ράφτης αναφερόμαστε σε αυτόν που εργάζεται με τα χέρια ή με μικρές μηχανές και τον διαχωρίζουμε σαφώς από τους χειριστές μηχανών υφαντουργίας που εργάζονται σε μια βιομηχανική παραγωγή κατασκευάζοντας ίσως το ίδιο τελικό προϊόν (πχ: πουκάμισα).
- Με την περιγραφή μαρμαράς αναφερόμαστε σε ειδικευμένους εργάτες τοποθέτησης μαρμάρων και τους διαχωρίζουμε από τους τεχνίτες κοπής μαρμάρων ή ακόμα από τους χειριστές βαρέων μηχανημάτων κοπής της ίδιας πρώτης ύλης.

Σημ 2: Προσοχή επίσης πρέπει να δοθεί στην περιγραφή του ανειδίκευτου εργάτη, ως τέτοιοι ορίζονται αυτοί που αποκλειστικά ασχολούνται με βοηθητικές και μόνο εργασίες. Οι μαθητευόμενοι θεωρούνται ως τεχνίτες στην εργασία που εκπαιδεύονται.

Σημ 3: Υπάρχει επίσης σαφής διαχωρισμός ανάμεσα σε επαγγέλματα που “συνηθίζουμε” να αναφερόμαστε με την ίδια περιγραφή, αλλά απαιτούν διαφορετικό επίπεδο εκπαίδευσης ή άλλου βαθμού εξειδίκευση. Για παράδειγμα η εμπειρική νοσοκόμα (γνωστή και ως “αποκλειστική”) πρέπει να διαχωρίζεται από τη νοσηλεύτρια πτυχιούχου Τ.Ε.Ι. καθώς και από την πτυχιούχο Α.Ε.Ι.

Σημ 4: Μεγάλη προσοχή πρέπει να δοθεί στις “εύκολες” περιγραφές του τύπου: υπάλληλος γραφείου, που συναντώνται κυρίως στα αστικά κέντρα. Αντιλαμβανόμαστε την αντικειμενική πολλές φορές δυσκολία στην περιγραφή του αντικειμένου με το οποίο ασχολείται κάποιος κυρίως στον Δημόσιο ή Ευρύτερο Δημόσιο Τομέα, αλλά η περιγραφή των δραστηριοτήτων μιας συνηθισμένης μέρας στο γραφείο είναι ίσως ένας τρόπος συγκέντρωσης των απαραίτητων στοιχείων.

Ερωτήσεις F71-F73: Να γίνουν μετά και το συμπληρωματικό ερωτηματολόγιο. Επομένως μετά και την F70 πηγαίνετε στο συμπληρωματικό ερωτηματολόγιο και αφού το ολοκληρώσετε επιστρέψετε στις F71-F73 για να ολοκληρώσετε τη συνέντευξη.

Μέρος I Ερωτήσεις για το συνεντευκτή

Υπενθυμίζουμε ότι το συμπληρωματικό ερωτηματολόγιο θα γίνει με τη μορφή της συνέντευξης ως προέκταση δηλαδή του κύριου ερωτηματολογίου.

Γενικά: Αν έχετε οποιαδήποτε απορία σχετικά με τη συμπλήρωση του ερωτηματολογίου, επικοινωνήστε τηλεφωνικά με το ερευνητικό κέντρο. Τυχόν απορίες για τον τρόπο διεξαγωγής της έρευνας πεδίου μπορούν να απαντηθούν από τον υπεύθυνο της έρευνας πεδίου.

Ευχόμαστε όλα να πάνε καλά και να βρείτε ευχάριστη την αποστολή

ΥΛΙΚΟ ΓΙΑ ΚΑΘΕ ΠΕΡΙΟΧΗ

1. φόρμα εργασίας (επόπτες)
2. φόρμες επαφών (ερευνητές)
3. ερωτηματολόγια (κύριο & συμπληρωματικά)
4. κάρτες (για κύριο & συμπληρωματικό)
5. επιστολή για ερωτώμενο
6. ταυτότητα ερευνητή
7. αστυνομική ταυτότητα
8. οδηγίες για την έρευνα